

JOHNNY THIJS (BPOST) IS BLIJ DAT ER DUIDELIJKHEID IS

‘Bpost wordt gewoon een beetje minder rijk’

Topman Johnny Thijs is er gerust in: bpost wordt niet verzwakt nu het 300 miljoen euro moet terugbetalen aan de staat. Het overheidsbedrijf blijft “een van de meest doeltreffende en rendabele postbedrijven van Europa”. SANDRINE VANDENDOOREN

Johnny Thijs, de gedelegeerd bestuurder van de tot bpost omgedoopte Belgische post, haalt opgelucht adem. Vanuit zijn bureau in een landschapskantoor op de veertiende verdieping van het Muntcentrum ziet de baas van de postmensen eindelijk de horizon opklaren. Na 33 maanden onderzoek heeft de Europese Commissie eindelijk een uitspraak gedaan over de geldstromen die tussen de Belgische staat en het overheidsbedrijf tussen 1992 en 2010 plaatsvonden. Het gaat onder meer over de kapitaalverhogingen van 1997, 2002 en 2006, over de compensaties die in het kader van beheerscontracten verkregen werden voor publieke dienstverlening en over fiscale vrijstellingen. De Commissie besloot uiteindelijk dat bpost overbetaald werd voor zijn openbare dienstverlening. De onderneming moet binnen de vier maanden 417 miljoen euro terugbetalen. De intresten meegerekend en de al betaalde belastingen afgetrokken, komt dat neer op 300 miljoen.

In afwachting van de uitspraak heeft bpost wel aan een aantal projecten moeten verzaken: “Zolang we geen duidelijk zicht hadden op de financiële gezondheid van de onderneming en op haar toekomst, konden we ons moeilijk wagen aan ingrijpende avonturen zoals een beursgang of bepaalde acquisities”, zegt Johnny Thijs.

TRENDS. Hoe voelt u zich nu de beslissing van de Commissie eindelijk gevallen is?

JOHNNY THIJS. “Teleurgesteld omdat we zo’n 300 miljoen euro moeten teruggeven, wat een pak geld is, maar tegelijk opgelucht omdat we eindelijk weten wat ons te wachten staat. Dat dossier heeft

ons al genoeg tijd gekost. Dat beweerd werd dat bpost te veel subsidies heeft gekregen, heeft me nog het meest ontstemd. De overeenkomst met de regering stipuleert dat we zeer specifieke taken

uitvoeren in ruil voor een vergoeding. Het gaat dus om de regeling van een factuur. Punt.”

De Europese concurrentiediensten buigen zich nu over uw vijfde beheerscontract (2010-2015). Wanneer verwacht u een beslissing?

THIJS. “Laat ons hopen dat het niet opnieuw 33 maanden duurt. Maar als dat moet om tot een goed akkoord te komen, dan moet het maar. Het allerbelangrijkste is de inhoud van het nieuwe beheerscontract waarin onze opdrachten van publieke dienstverlening en hun financiering vervat zijn. We hopen toch voor het einde van het jaar groen licht te krijgen van de Commissie.”

Wat zijn de gevolgen van de recente beslissing?

THIJS. “We zijn in staat om dat bedrag terug te betalen met onze liquide mid-

delen, die meer dan een miljard euro bedragen. De beslissing heeft dus geen gevolgen voor de operationele werking van de onderneming noch voor de dienstverlening aan de klanten. Bpost wordt gewoon een beetje minder rijk.”

Gaat u die terugbetaling inschrijven in de rekeningen over 2011?

THIJS. “Dat is één optie. Dat zou dan voor gevolg hebben dat het boekjaar afgesloten wordt met weinig of geen winst. Het betekent ook dat we dan geen belastingen moeten betalen, maar ook dat er weinig of geen dividend is voor de aandeelhouders. Een andere mogelijkheid is dat we overgaan tot een kapitaalverlaging. In dat geval kan toch een dividend uitgekeerd worden. We zullen de verschillende mogelijkheden onderzoeken en een aanbeveling doen aan de raad van bestuur.”

De werknemers, die 5 procent van de winst van de onderneming ontvangen, dreigen dus aan die premie te moeten verzaken.

THIJS. “Dat is juist, en dat ligt gevoelig. We moeten dat nog bespreken.”

Zijn er gevolgen voor de omvang van het personeelsbestand?

THIJS. “Nee. Ons strategisch plan, dat jaarlijks in gemiddeld 1000 natuurlijke afvloeiingen voorziet, blijft ongewijzigd.”

Hoe gaat u het beheerscontract aanpassen om te vermijden dat u opnieuw moet afdokken?

THIJS. “Uit de discussie met het kabinet van commissaris voor Mededinging Joaquin Almunia en volgens het nieuwe kader voor de diensten van algemeen economisch belang, kunnen we besluiten dat het vijfde beheerscontract zowel inhoudelijk als voor de financiering volkomen verdedigbaar is. Maar we gaan het wel aanpassen en aanvullen om beter tegemoet te komen aan de technische eisen van de

Commissie. Die wil bijvoorbeeld kwaliteitscriteria voor de diensten. Daarvan hebben we er al heel wat – onder meer voor de distributie van kranten – maar we moeten er nog toevoegen. De Commissie wil ook dat we het principe van de productiviteitswinstdeling invoeren. Dat betekent dat als we meer winst maken dan in het contract bepaald, het surplus verdeeld wordt tussen bpost en de Belgische staat. Zodra dat geregeld is, ben ik ervan overtuigd dat het contract door de Commissie aanvaard zal worden.”

Dan kunt u zich nu bezighouden met het aandeelhouderschap. Het is bekend dat CVC, dat 49,9 procent van het kapitaal in handen heeft, zijn aandeel wil verkopen en dat vanaf juni ook kan doen.

THIJS. “In het verleden werd altijd de voorkeur gegeven aan de optie van een beursgang. De beslissing ligt echter bij de aandeelhouders. Zij moeten de balans opmaken van de financiële toestand van de onderneming, wetende dat er nog altijd enige onzekerheid heerst, want we zijn nog altijd niet 100 procent zeker dat het beheerscontract goedgekeurd wordt.”

En wat als CVC haast heeft? Gaat u dan op zoek naar een andere financiële aandeelhouder of gaat u een alliantie aan met een buitenlandse operator?

THIJS. “Om te verkopen moet je ook een koper hebben. Het probleem is dat de postbedrijven niet rijk zijn. In elk geval is het aan CVC om te bepalen onder welke voorwaarden en tegen welke prijs het wil verkopen.”

Sinds 1 januari 2011 is de postmarkt volledig vrijgemaakt. Heeft dat de concurrentie verscherpt?

THIJS. “Alvast niet wat de brievenpost betreft, die nu open is voor concurrentie. U moet weten dat die markt te lijden heeft onder de daling van het brievenvolume. Als we ons vergelijken met andere postbedrijven komen we goed uit de hoek. Ons volume is slechts met een procent per jaar gedaald, het crisisjaar 2009 uitgezonderd (-4 procent). In 2011 ligt de daling tussen 2 en 3 procent, maar dat cijfer moet nog bevestigd worden. In zo'n context moet elke postoperator in ➤

JOHNNY THIJS
“Vroeg of laat dreigen aanzienlijkere volumedalingen en daar zal ons financieel resultaat rechtstreeks onder lijden.”

post

➤ de eerste plaats zijn positie op zijn thuismarkt versterken.”

Dat doel heeft bpost bereikt. Gaat u zich nu wagen aan andere Europese landen?

THIJS. “Nee. We gaan ons met onze eigen organisatie niet storten op de brieven- of de pakjesmarkt in Frankrijk of Duitsland, waar we geconfronteerd worden met concurrenten die veel groter zijn. En ook niet in Nederland.”

Het internet is dus nog altijd uw voornaamste concurrent.

THIJS. “Als we een verzending verliezen dan is dat niet door de concurrentie van een andere operator, maar door de elektronische substitutie. De ‘daily mail’ sterft uit. Het volume gaat elk jaar met 3 tot 7 procent achteruit. De administratieve post houdt zich vrij goed, al zijn we ons ervan bewust dat het ook daar maar een kwestie van tijd is. Gelukkig krijgt de doorsnee Belg nog altijd zijn rekeningen graag met de post. Een derde markt zijn de geadresseerde reclamezendingen, maar die is sinds oktober met 10 procent gedaald. Daar doet de crisis zich het meest voelen.”

Een jaar geleden hebt u gezegd dat bpost “een van de meest solide en rendabele postbedrijven van Europa” is. Is dat nog altijd zo?

THIJS. “Inderdaad. We trachten het rendabiliteitsniveau dat we in 2010 haalden te behouden (een bedrijfsmarge van bijna 11 procent of een bedrijfswinst van 240 miljoen euro, *nvdr.*). Dat is op lange termijn de beste garantie voor de financiële en operationele gezondheid. Vroeg of laat dreigen aanzienlijkere volumedalingen en daar zal ons financieel resultaat rechtstreeks onder lijden.”

Bpost is de jongste jaren sterk gemoderniseerd. Kunt u de productiviteit van de postbodes nog verhogen?

THIJS. “Dat kan altijd. We hebben het programma Visie 2020 in het vooruitzicht gesteld. Daarin is voorzien dat de voorbereiding van de rondes — die nu nog manueel uitgevoerd wordt door de postbodes in de postkantoren — overgenomen wordt door machines in de sorteercentra. De tests beginnen nog dit jaar

“De productiviteit van de postbodes kan nog verhoogd worden”

en het is de bedoeling om een en ander operationeel te krijgen tegen 2015.”

Door de pensioenhervorming moeten de postbedienden ook langer werken. Kunt u de 10.000 contractuelen werkzekerheid bieden?

THIJS. “De pensioenhervorming dreigt de natuurlijke afvloeiing ietwat af te remmen, maar de echte impact wordt pas op lange termijn verwacht. We zullen nagaan hoe we onze plannen kunnen aanpassen. Met de visie die wij hebben over onze activiteiten op lange termijn, hebben we er vertrouwen in dat we iedereen in de onderneming werk zullen kunnen bieden.”

Wat zijn de groeikansen?

THIJS. “Naast onze bankactiviteit (Bank van de Post) die het goed doet en die we zullen trachten te ontwikkelen, is er de pakketmarkt die verband houdt met de elektronische handel. Het is om die reden dat bpost international, dat oorspronkelijk toegespitst was op de brievenpost, overnames gerealiseerd heeft in de Verenigde Staten en Azië. Die twee nieuwe filialen moeten de grote klanten helpen om de weg naar Europa te vinden en, meer concreet, zorgen voor de verzending van al hun pakjes of direct mails naar het oude continent. Hoe meer internationale contracten bpost binnenhaalt, hoe meer we daarvan profiteren op de thuismarkt.”

In mei wordt u 60. Bereidt u uw opvolging al voor?

THIJS. “Ik hou van mijn werk en ik heb er elke dag plezier in. Mijn mandaat loopt tot januari 2014 en ik ben vastbesloten om het rond te maken.”

Bent u bereid een deel van uw loon in te leveren, zoals de nieuwe minister van Overheidsbedrijven Paul Magnette voor alle toplui van overheidsbedrijven heeft voorgesteld?

THIJS. “Ik heb een arbeidscontract getekend met bpost. Die discussie moet ik dus voeren met mijn raad van bestuur.” ©